

Elvesztegetett évek

(Írta: Kovács Gyula)

Ma megint gyűlés volt a Gyárban... Immár a sokadik, ki számolja már? Persze a Főnökség mentségére legyen szólva, hogy már az év vége felé járunk. A Főnökséget persze megint nagy F-el írtam, de hát ilyen a megszokás. Soha nem tekintetem főnökeimnek őket... Jöttek valahonnan, illetve küldték valahonnan őket. Ennek ellenére lehetnek volna valakik, csak soha nem volt rá igényük, hogy valakik legyenek.

A fejesek ismét beszámolókat tartottak az elért sikerekről, mindenki lelkesen tapsolt. A beavatottak lelkesen, a kétkezi munkások kevésbé lelkesen, de végül is az összkép volt a lényeg. A sikerek pedig szépen követték egymást a győzelmi jelentésekben. Az új igazgató arról beszélt, hogy az War2100-modellből, ami a Gyár legújabb fejlesztésű harci androidja volt, a hadsereg kétszázezer példányt rendelt ebben az évben. Nem mulasztotta el kihangsúlyozni, hogy mindet szépen le is gyártottuk, abban a minőségben, ahogy azt Kendall tábornok, a hadügyminiszter elvárta tőlünk. Végül bejelentette, hogy a holnaputáni gyűlésen sor kerül a modell bemutatójára. A beszédet többperces, végeláthatatlannak tűnő taps követte, így volt időm elmerengeni a dolgok állásán.

Az igazat megvallva, mint beosztott mérnök én is részt vettem a prototípus kezeinek kifejlesztésében, csak akkor még szó sem volt arról, hogy harci modellt építünk. Ahogy lenni szokott, menet közben változtak a célok, és persze erről a beosztottakat értesítették legutoljára. Azt is az utolsó pillanatban tudtuk meg az év elején, hogy a Gyár a hadügyminiszter közvetlen irányítása alá került. Sokaknak nem tetszett a változás, de soha senki nem merte egy gyűlésen felvetni a kérdést, csak egymás között zúgolódtak néhányan. A többség azonban még zúgolódni sem mert, csak csendben tűrt. Vagy pedig csendben figyelt... Kár lett volna bárkinek is abba a hitbe ringatnia magát, hogy a Gyárat nem lepték el az utóbbi hónapokban a titkosszolgálat emberei. Ugyanígy önbecsapás lett volna abban hinni, hogy korábban ne lett volna jelen néhány emberük. Hiszen az üzemünk mindig is kiemelt szerepet játszott a robotikában.

Lopva körülnéztem a körülöttem tapsoló dolgozókon, persze közben egy pillanatra sem hagytam abba a tapsolást. Tőlem balra, közvetlenül mellettem a Robert Hancock nevű asszisztensem, egy alacsony, kopaszodó fickó tapsolt lelkesen. Néhány hete érkezett a céghez. Őt is fejlesztőmérnöknek vették fel, de erősen kétlem, hogy korábban túl sok köze lett volna a robotgyártáshoz. És hogy honnan tudom ezt? A megkérdezésem nélkül őt nevezték ki az asszisztensemnek. Soha nincs ellenvéleménye. Hogyan is lehetne? Hiszen soha nincs egyetlen

ötlete sem. Viszont a gyűléseken önfeledten tapsol, a munkaértekezleteken pedig lelkesen jegyzetel. Nyilván nem szakmai észrevételeket, mert nem látom azt, hogy számottevően fejlődne.

Néhány másodperccel később aztán jobbra néztem, szigorúan ügyelve arra, hogy ne nézzem feltűnően hosszú ideig Robert-et. Mintegy három sorral hátrébb Richard Ashley állt, szintén fejlesztőmérnök, a régi gárda egyik tekintélyes tagja. Néhány pillanatra találkozott a tekintetünk, ő pedig csendben bólintott felém. Szemmel láthatóan ideges volt, és valamilyen belső harc zajlott benne. Nagyon látszott rajta, hogy már szeretne valahol máshol lenni. Gondolom, hogy egy olyan helyen, ahol nem kell a dicshimnuszokat lelkesen megtapsolni. Richard már akkor vezető beosztásban volt, amikor kezdő mérnökként a céghez kerültem, mintegy öt évvel ezelőtt. Ezen hosszúnak tűnő évek alatt sokat tanultam tőle. Az első naptól fogva kedveltük egymást, de az utóbbi néhány hónapban mégis igyekeztem elkerülni, ha lehetett. Ez az öszülő hajú, ötvenéves férfi ugyanis soha nem tudta befogni a száját a megfelelő pillanatban. Nekem pedig egyáltalán nem hiányzott, hogy bárki is a körülötte formálódó csoporthoz soroljon. Villámgyorsan el is kaptam a tekintetem, és inkább az előttem mintegy tíz méterre álló szónoki emelvényt néztem, ahonnan az igazgató éppen távozóban volt.

A folyamatos taps hirtelen megszakadt, majd néhány másodperccel később az egyik szintén új igazgatóhelyettes lépett az emelvényre. Papírról olvasva, néhány perc alatt „elmondta” a beszédét. Utána megint az a rituálé következett, amit az elmúlt hónapokban már annyira megszoktunk. Először megkérdezte, hogy van-e valakinek kérdése, vagy hozzászólása. Ilyenkor jobbik esetben senki nem szólalt meg. Rosszabbik esetben végig kellett hallgatni egy-két olyan dicshimnuszot, ami még a vezetőknek is a becsületére vált volna. Aznap szerencsénk volt: a talpnyalóknak vagy nem volt ötletük, vagy őket is kifárasztották a szokásosnál hosszabb beszédek és az azokat követő még fárasztóbb folyamatos taps. Így a helyettes lezárhatta a rituálét: egyetlen, katonás mondattal távozásra szólította fel a hallgatóságát.

Megindultam tehát lassan araszolva a terem kijárata felé, szigorúan ügyelve arra, hogy lehetőleg ne bocsátkozzam beszélgetésbe senkivel. Sajnos azonban vannak olyan találkozások, amelyeket nem lehet elkerülni, hiszen a tömeg időnként oda sodor, ahol nem szeretnénk lenni. Kicsit összereztem, amikor észrevettem, hogy Richard Ashley valahogy mellém került. Legszívesebben kitértem volna előle, de nem tudtam. Még fel sem eszméltem, amikor hirtelen a jobb fülemhez hajolt és suttogni kezdett.

- A holnaputáni gyűlésről légy távol!
- Miért? – kérdeztem, de teljesen hiába, mert akkorra a férfi már ellépett mellőlem, és már egy másik mérnöknek, Austin Hinckley-nek súgott oda valamit.

A meglepettségem ellenére volt annyi lélekjelenlétem, hogy gyorsan szétnézzek magam körül. Még az hiányzik, hogy gyanúba keveredjek... Ekkor jött a következő meglepetés: észrevettem, hogy Robert mereven engem figyel. Zavartan az ellentétes irányba néztem, majd néhány másodperccel később kiléptem a gyűlésterem ajtaján.

Korábban nem gondoltam volna, hogy egyetlen mondat ekkora zavart okozhat a fejemben. Mire gondolhatott Richard? Miért maradjak távol a gyűléstől? Valami nyilván készülöben volt, de sejtésem sem volt róla, hogy mi fog bekövetkezni. A másik kérdés, ami felötlött bennem, hogy hogyan maradjak távol. Ahhoz betegséget kellene színlelnem, onnan pedig már csak egy lépés a szabotázs gyanúja. Egyre csak ezek a kérdések kergetőztek a fejemben, de választ egy álmatlan éjszaka alatt sem találtam rájuk.

Reggel hatkor már éppen sekély álomba süllyedtem volna, amikor csipogott a belső hálózati telefon. Bevallom, hogy ettől mindig megugrott a pulzusom, mert ritkán jelentett jót. Többnyire a főnökök kezdték így a napot, és mindig volt valamilyen problémájuk.

- Tessék? Itt William Tyler! – motyogtam bele a készülékbe.
- Reggel nyolcra jelenjen meg a Biztonsági Szolgálat 111-es szobájában! – recsegte egy gépies hang a telefonba, majd hirtelen megszakadt a vonal.

Mi a fenét akarhatnak ezek? – futott át egy röpké pillanatra a kérdés az agyamon. A következő pillanatban azonban már be is ugrott a válasz. A tegnapi gyűlés és Richard Ashley titokzatos figyelmeztetése... Ettől a gondolattól aztán összeszorult a gyomrom és bizonytalanná váltak a mozdulataim. Mégis gyorsan elkészültem, és nyolc előtt tíz perccel már ott toporogtam a 111-es szoba előtt.

Pontosan nyolc órakor egy magas, szőke, szép arcú nő nézett ki a szoba ajtaján. A biztonságiak sötét egyenruháját viselte, és az első pillantásra megállapítottam, hogy még korábban soha nem láttam. Már megint egy új ember... Arra az arcra egyébként biztos, hogy emlékeztem volna.

- Jöjjön be! – parancsolta ridegen, és hangszíne lelohasztotta éledező szimpátiámat.

Néhány másodperccel később már egy ablaktalan, sötét falú, hangszigetelt iroda közepén álltam, előttem pedig egy hosszú és magas asztal tornyosult. Az asztal másik oldalán pedig egy magas férfi ült. Sápadt, kissé sötét arcához jól illett ősz haja. *Úgy látszik, itt minden sötét...* - gondoltam magamban, de nem sok időm volt gondolkodni, mert a férfi üdvözlés nélkül egyből a tárgyra tért.

- Mit mondott magának a tegnapi gyűlésen Richard Ashley? – kérdezte a fickó színtelen hangon.

Na, ezek aztán képen vannak! – hasított belém a felismerés. Csak pillanatok kellettek hozzá, és jött a másik. Richard azért a gyűlésteremben szólított meg, mert csak ott volt esély rá, hogy a mondanivalója a hangzavarban a kettőnk titka maradhat. Minden más helyiség be volt kamerázva és poloskázva.

- Csak megkérdezte, hogy vagyok. Napok óta nem beszélünk, pedig egy részlegen dolgozunk – hazudtam ösztönösen, mivel mindig is úgy gondoltam, hogy bár sok mindent megteszek a cégért, de munkahelyi spicli azért nem leszek. Másrészt Richard mindig is jó volt velem, és akkor sem feltételeztem azt, hogy a gyűlésteremben a rosszindulat motiválta volna.

- Biztos ez? – kérdezte a tiszt fintorogva.
- Igen, biztos! – vágtam rá gyorsan a választ, de a fickó arcán látszott, hogy nincs teljesen meggyőződve az igazamról. Úgy látszik, hogy még mindig nem tudtam jól hazudni, pedig ez a tudás a Gyárban egyre inkább kincset ért.

Pötyögött valamit a számítógépén, aztán kelleetlenül megszólalt.

- Mivel nem bírok magában teljesen, egyesről hármásra rontom a biztonsági besorolását. Tekintse ezt baráti figyelmeztetésnek, mivel a visszasorolás csak harminc napra szól. Találkozunk a gyűlésen! – zárta le a tiszt a kihallgatást enyhe mosollyal, mintha valami nagyon nagy szívességet tett volna nekem.

Csak harminc nap...- visszhangoztak bennem a kihallgató szavai. Az hagyján, hogy a gyűlésen jó néhány sorral hátrébb soroltak, de fokozott biztonsági szintű helyiségek látogatásától is eltiltottak. Ezzel pedig gyakorlatilag szabadságra küldtek, mert én jobbra ilyen helyiségekben dolgoztam. Azt, hogy Richard figyelmeztetése ellenére részt veszek a következő vállalati gyűlésen, nem is mérlegeltem. Kíváncsi voltam az új modellre, és a részvétel amúgy is kötelező volt.

Végül a következő napon eljött a War2100-modell bemutatójának a napja. Azonban kevesebbet láthattam a bemutatóból, mivel a kijelölt, új helyem a szónoki emelvénytől legalább harminc méterre volt, közvetlenül a baloldali teremfal mellett. Széket nem kaptam, ahogy a körülöttem állók sem. Mivel előttem is büntetésben lévő, és nem feltétlenül alacsony emberek nyújtózkodtak, kénytelen voltam lábujjhegyre állni, hogy valamit is lássak az igazgató mutatóanyagából. Gyorsan körbenéztem, de a régi gárdából senki nem volt jelen, így Richard Ashley és Austin Hinckley sem.

Az addig sem igazán zajos dolgozók teljesen elcsendesültek, amikor az igazgató lassú, ünnepélyes, ugyanakkor gépiesnek tűnő léptekkel felment az emelvény tetejére, és megállt két, műanyag lepellet letakart alak mellett. Félpercnyi hatásszünetet tartott, majd elkezdte a beszédét, amit ha különböző okokból is, de minden gyári dolgozó már hónapok óta várt.

Először elmondta a szokásos szövegeket, majd belekezdett abba a monológba, ami a következő évekre vonatkozóan mindenkinek átírta az életét a gyárban, aki ott élt és mozgott. Nem kívánom a beszédét szó szerint visszaadni, mivel nem akarok senkit sem halálra untatni. Annál is inkább, mert az én mellébeszéléshez szokott figyelmemet csak két lényeges gondolat ragadta meg, de már az első tőrként szúrta át a szívemet...

... a WAR 2100 – as modell építési programját felgyorsítjuk, a következő évben legyártandó kétszáz ezer darab helyett négyszáz ezer darabot fogunk készíteni... - mondta olyan gépies hangon, amit korábban nem szoktam meg tőle. Gondolom azért lepődtem meg, mivel semmi emberi hangszín nem volt a hangjában.

- Ez nem semmi, a termelékenységet kétszeresére kell növelni a rendelkezésre álló rövid idő alatt... - futott át gyorsan az ideges agyamon. Addig is sokat dolgoztam, ezután még többet kell majd. Még több munka, még több ügynök, még több megfigyelés. A hátam közepére kívántam az egészet és nem mondok azzal újat, hogy sokan mások is így voltak ezzel. Ehhez képest lelkesen megtapsolták azt a beszédet, ami jó időre földbe döngölte őket, és ujjongtak annak a szándéknak, amely a maradék szabadidejüknek is torkára tette a kést.

Az unalmas és gépies beszéd után vélhetően a hatás fokozása kedvéért levetítette azt a pár perces kampányfilmet, ami a harci modell fejlesztésének állomásairól szólt. A film az igazgatói beszédhez képest érdekes volt, csak éppen azt az egyetlen körülményt felejtette el megemlíteni, hogy a fejlesztőmérnökök a modellt eredetileg sebészrobotnak szánták.

A film levetítése után az igazgató ismét beszélni kezdett. Ekkor következett a második tördőfés...

- Ahhoz, hogy a kitűzött céljainkat elérjük, megbízható munkatársakra van szükségünk. Aki nem hűséges, az lecserélhető és annak egy robot is el tudja végezni a munkáját – mondta, majd egy gombnyomással lerántotta a leplet mindkét letakart alakról.

Döbönt morajlás hallatszott a gyűlésteremben. A két robot közül az egyik Richard Ashley, míg a másik Austin Hinckley hasonmása volt...

Magamhoz sem tértem a megdöbbenéstől, amikor valaki jobbról erősen megragadta a karom. Odapillantottam, és a meglepetéssel vegyes félelemtől hirtelen felkiáltottam. A korábban már látott szőke nő volt az, a Biztonsági Szolgálat szürke egyenruhájában..

VÉGE

